
ADVIES

Ontwerpbeslissing betreffende de afwijzing van het initieel tariefvoorstel van Vivaqua voor de reguleringsperiode 2027-2031

Aanvrager	Brugel
Aanvraag ontvangen op	18 september 2026
Aanvraag behandeld door	MilieuCommissie
Advies aangenomen door de Plenaire vergadering op	15 oktober 2026

Brupartners bestaat uit 7 effectieve en 7 plaatsvervangende leden die **de representatieve werkgeversorganisaties** (BECI) vertegenwoordigen, 6 effectieve en 6 plaatsvervangende leden die **de representatieve middenstandsorganisaties** vertegenwoordigen, 2 effectieve en 2 plaatsvervangende leden die **de representatieve werkgeversorganisaties van de social-profitsector** (BRUXEO) vertegenwoordigen en 15 effectieve en 15 plaatsvervangende leden die **de representatieve werknemersorganisaties** vertegenwoordigen (6 ABVV, 6 ACV, 3 SYNOVA).

Vooraf

Overeenkomstig de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot opstelling van een kader voor het waterbeleid is Brugel belast met de goedkeuring van de tariefmethodologie en moet deze instelling zich uitspreken over de tariefvoorstellen van de Brusselse waterbedrijven.

Brugel heeft bijgevolg een ontwerpbeslissing opgesteld met betrekking tot het oorspronkelijk tariefvoorstel van Vivaqua voor de reguleringsperiode 2027-2031. De regulator stelt daarin voor om het tariefvoorstel af te wijzen, voornamelijk omwille van de volgende redenen:

- In afwachting van een wijziging van de kaderordonnantie Water, overschrijden de geplande tariefinkomsten de toegestane totale ontvangsten;
- De kostenverdeling tussen bevoorrading en sanering is gebaseerd op een historische verdeelsleutel die de toekomstige kosten van elke activiteit niet langer weerspiegelt;
- Het investeringstraject moet in overleg worden vastgesteld en versterkt;
- De basis van de geregleerde activa, de afschrijvingen en de billijke marge moeten worden herberekend;
- De beheersbare kosten moeten worden gecorrigeerd;
- Voor verschillende projecten van Vivaqua ontbreken voldoende gedetailleerde businessplannen;
- De gegevens die worden gebruikt voor de berekening van de vaste componenten, met name het aantal woningen dat is aangesloten op collectieve meters, zijn onvoldoende betrouwbaar.

De ontwerpbeslissing van Brugel wordt ter advies voorgelegd aan verschillende instanties, waaronder Brupartners.

Advies

1. Algemene beschouwingen

1.1 Actualisatie en samenhang

Aangezien het door Vivaqua voorgestelde tariefvoorstel, dat aan Brupartners is voorgelegd, inmiddels ingrijpend werd gewijzigd, betreurt **Brupartners** dat hij zich moet uitspreken over gegevens en veronderstellingen die al gedeeltelijk achterhaald zijn, zonder te beschikken over het aangepaste tariefvoorstel of bijgewerkte simulaties.

Brupartners vraagt om:

- **Het aangepaste tariefvoorstel, samen met bijgewerkte simulaties te ontvangen.**

Meer in het algemeen roept **Brupartners** Brugel en Vivaqua op om met elkaar in overleg te gaan en een gezamenlijke routekaart ter beoordeling voor te leggen aan de adviesorganen, waarin zowel het tarieftraject als de benodigde investeringen aan bod komen. Deze routekaart zou een visie moeten bieden voor de komende vijf tot zeven jaar en tegemoet moeten komen aan de legitieme bezorgdheden van Brugel, waarbij tegelijkertijd rekening wordt gehouden met de operationele realiteit van Vivaqua.

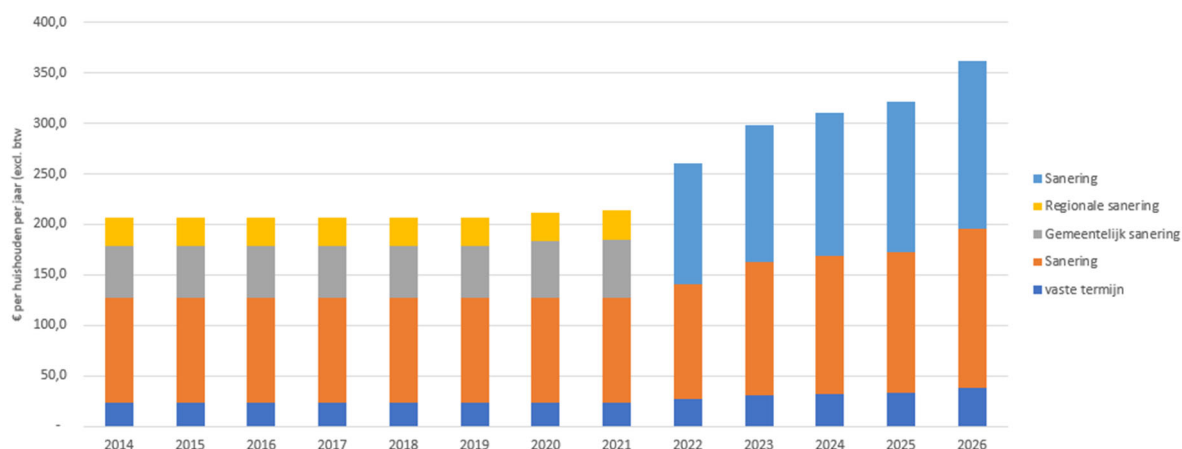
Brupartners stelt zich tot slot vragen bij de samenhang tussen dit tariefvoorstel en het toekomstig waterbeheerplan voor de periode 2028-2033. Hij herinnert eraan dat hij op 20 november 2025 een initiatiefadvies heeft uitgebracht over het voorbereidend document voor dit plan ([A-2025-018-BRUPARTNERS](#)).

1.2 Watertarifiering

Water, een kostbare en beperkte hulpbron, heeft een prijs en overheidsinvesteringen kunnen op zichzelf niet alle kosten dekken die met het waterbeheer gepaard gaan. In deze context is **Brupartners** zich ervan bewust dat een verhoging van de waterprijs onvermijdelijk lijkt, met name als gevolg van politieke keuzes om de tarieven niet te indexeren en een historisch tekort aan investeringen. Deze ontwikkeling moet echter gepaard gaan met een evenwichtig tariefkader dat zowel de economische duurzaamheid van de dienstverlening als een doeltreffende bestrijding van de kwetsbaarheid op het gebied van watervoorziening waarborgt.

Brupartners stelt vast dat het door Vivaqua voorgestelde tariefvoorstel, dat aan Brupartners is voorgelegd, voorziet in een jaarlijkse stijging van ongeveer 3,2 % per jaar van 2027 tot 2031. Deze ontwikkeling zou dus neerkomen op een stijging van alle tarieven van Vivaqua met meer dan 17 % over de hele periode (rekening houdend met een verwachte inflatie-index).

Bovendien zou de jaarlijkse stijging volgens de verstrekte informatie in het bijgewerkte tariefvoorstel nog hoger uitvallen (in de orde van grootte van 4,6 % per jaar). Deze tariefstijging vindt plaats in de context van een sterke stijging van de waterprijs sinds een tiental jaar (een stijging met ongeveer 70 % sinds 2014). Onderstaande grafiek illustreert deze evolutie.

Evolutie van de factuur van een huishouden van 2 personen met een jaarlijks verbruik van 32m³ per persoon (bron: Brugel)

Brupartners benadrukt dat elke stijging van de watertarieven negatieve en soms zelfs ernstige gevolgen kan hebben voor zowel huishoudens als economische actoren. Dit geldt des te meer wanneer een tariefstijging plaatsvindt in een ongunstige sociaaleconomische context. Bovendien zal de stijging van de watertarieven de kwetsbaarheid van bevolkingsgroepen, die in tijden van crisis het meest blootgesteld zijn aan het risico op armoede, alleen maar vergroten.

Hoewel de waterrekening gemiddeld genomen geen groot deel uitmaakt van de totale kosten van bedrijven, kan deze voor bepaalde economische actoren doorslaggevend zijn, met name als hun activiteiten gebaseerd zijn op een hoog waterverbruik. **Brupartners** wijst dan ook op het risico voor het Brussels economisch weefsel, nu de Brusselse bedrijven momenteel worden geconfronteerd met

de gevolgen van een instabiele macro-economische situatie, inflatie en een aanzienlijke stijging van de energie- en grondstofprijzen.

Ten slotte benadrukt **Brupartners** de grote onzekerheid rond de evolutie van de waterprijs na 2029 (met name wat betreft de Hydria-betoelaging, een thema waarover Brupartners advies A-2026-028-BRUPARTNERS heeft uitgebracht).

Dit gebrek aan leesbaarheid en voorspelbaarheid is nadelig voor alle gebruikers, of het nu gaat om huishoudens, economische actoren of overheidsinstanties die moeten kunnen anticiperen op de evolutie van hun lasten.

Brupartners vraagt daarom om:

- Een tarieftraject vast te stellen dat beperkt is tot een periode van twee jaar, gelet op de onzekerheden rond de evolutie van de waterprijs na 2029, met name wat betreft de financiering en de wijzigingen die gevolgen zullen hebben voor Hydria, evenals de goedkeuring van een nieuw waterbeheerplan;
- Een stijging van de waterprijs voor de laagste inkomens te compenseren door middel van een evenredige verhoging van de sociale tussenkomst;
- De sociale tussenkomst in de toekomst op dezelfde manier te indexeren als de watertarieven;
- Na te denken over een mechanisme om de drempel effecten van de sociale tussenkomst te beperken of uit te schakelen;
- Oplossingen door te voeren of te versterken om tariefschokken te voorkomen, met name door de evolutie van de tarieven in de tijd zoveel mogelijk af te vlakken;
- De impact op de economische activiteiten van bedrijven die grote hoeveelheden water verbruiken nauwkeurig te onderzoeken (naar het voorbeeld van wat is gedaan voor bedrijven die actief zijn in sectoren die gevoelig zijn voor stijgende energieprijzen);
- Een grondig denkproces te wijden aan de distributie en terugwinning van water van industriële kwaliteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (NVDR: door het hergebruik van ongeveer 100.000 m³ gezuiverd afvalwater mogelijk te maken, heeft het “Reuse“-project van Hydria en Audi aangetoond dat het potentieel aanzienlijk is).

1.3 Investeringstraject van VIVAQUA

Brupartners vraagt dat de door de regulator geëiste aanpassingen niet tot gevolg hebben dat de noodzakelijke investeringen van Vivaqua worden beperkt of uitgesteld.

Brupartners benadrukt namelijk de noodzaak om een ambitieus investeringstraject voort te zetten om de vernieuwing van de infrastructuur, de bevoorradingszekerheid en de naleving van de milieuverplichtingen te waarborgen. Bovendien zullen uitdagingen, zoals de verplichtingen inzake het beheer van nieuwe bronnen van vervuiling, de veerkracht bij droogteperiodes en het waarborgen van de drinkwatervoorziening eveneens onvermijdelijk investeringen vereisen.

Brupartners steunt tevens het voornemen van Vivaqua om de groei van haar schuld te beperken, aangezien een nog hogere schuld de financiële lasten doet toenemen in een context van stijgende

rentetarieven, wat op termijn de investeringscapaciteit voor de toekomst zou verminderen en de last zou afwentelen op toekomstige generaties.

In dit kader vraagt Brupartners om:

- rekening te houden met de reële operationele beperkingen die door Vivaqua worden ingeroepen;
- een stapsgewijze en geprioriteerde benadering van de investeringen te ontwikkelen, gekoppeld aan een regelmatige opvolging waarmee objectief kan worden beoordeeld of de toegewezen middelen in verhouding staan tot de daadwerkelijke resultaten.

1.4 Tariefstructuur

Brupartners wijst erop dat elke wijziging van de tariefstructuur onvermijdelijk zal leiden tot een verschuiving van de lasten tussen de verschillende categorieën van gebruikers. Het risico bestaat dat deze tariefaanpassingen regressief zijn:

- of het nu gaat om een verhoging van het vaste deel;
- of om een vermindering van de tariefspanning, wat zal leiden tot hogere kosten voor de huishoudens.

Brupartners dringt aan op voorzichtigheid en verwijst naar de routekaart die door Brugel en Vivaqua moet worden opgesteld om al deze herverdelingseffecten in kaart te brengen en te kwantificeren. Hij wil bovendien voorkomen dat de allerarmsten of de kwetsbare bedrijven *uiteindelijk* het grootste deel van de lasten dragen.

Brupartners dringt erop aan dat de tariefstructuur van Vivaqua mechanismen zou bevatten die waterefficiëntie bevorderen, aanzetten tot een rationeel watergebruik en de meest kwetsbare gebruikers beschermen (of het nu gaat om huishoudens of economische actoren).

Brupartners vraagt bijgevolg dat:

- Elke eventuele wijziging van de tariefstructuur wordt voorafgegaan door een effectenbeoordeling waarin rekening wordt gehouden met de verschillende verbruiksprofielen, waaronder de economische actoren;
- Elke eventuele wijziging van de tariefstructuur geleidelijk wordt doorgevoerd;
- De sociale partners worden ingelicht over de overwegingen met betrekking tot de vaststelling van de tariefstructuur;
- In het geval dat de grootte van de meter in grotere mate bepalend zou worden voor het vaste deel, verbruikers de aan hen toegewezen capaciteit kunnen controleren en makkelijk een aanpassing kunnen bekomen van een meter die te groot is in verhouding tot hun werkelijke behoeften.

1.5 Globaal waterbeleid

De Brusselse waterverbruikers leveren de grootste bijdrage aan de financiering van de bestrijding van overstromingen, de opvang en de zuivering van het water in de Brusselse riolen, waarvan ongeveer de helft bestaat uit helder water en regenwater.

In het kader van de gesprekken over het toekomstige waterbeheerplan is **Brupartners** van mening dat de kosten voor het beheer en de zuivering van water dat geen verband houdt met het waterverbruik (met name regenwater) gedeeltelijk door de overheid moeten worden gedekt en niet uitsluitend ten laste mogen komen van de huishoudens en de economische actoren. Dit is des te meer het geval omdat de systemische evoluties (toenemende neerslag, ingrijpende klimaatverschijnselen...) dringend een denkproces vereisen wat betreft de financiering van het beheer van niet voor consumptie bestemd water. Zonder een alomvattend waterbeleid zullen de exploitatiekosten en de investeringen die nodig zijn voor het beheer en de zuivering van water immers blijven stijgen en steeds zwaarder doorwegen op de waterrekening van huishoudens en bedrijven.

Brupartners vraagt daarom om:

- **Verder een alomvattend waterbeleid te ontwikkelen, waarbij met name wordt voorzien in een geïntegreerd regenwaterbeheer, waarbij overtollig helder water buiten het rioolstelsel wordt gehouden;**
- **De mogelijke financieringsbronnen voor het beheer en de zuivering van niet voor consumptie bestemd water te diversifiëren en te maximaliseren (UPV, heffingen op grote ondoordringbare oppervlakken, steun voor het doordringbaar maken van oppervlakken en het opvangen van regenwater, ...).**

2. Bijzondere beschouwingen

2.1 Non-profitsector

Brupartners wijst er ook op dat het budget voor de werkingskosten (afvalbeheer, water, energie, benzine, enz.) van de non-profitondernemingen (onderwijs, gezondheidszorg, opvangcentra en alle andere non-profitinstellingen) afhankelijk is van overheidssubsidies die worden toegekend onder de vorm van een gesloten enveloppe. Deze enveloppes zijn al jaren niet verhoogd of geïndexeerd. Een stijging van de waterkosten zal *de facto* leiden tot een vermindering van het beschikbare budget om diensten van algemeen nut te verstrekken die kwalitatief hoogstaand en voor iedereen toegankelijk zijn.

Zich bewust van de noodzaak om op ernstige wijze rekening te houden met de budgettaire realiteit waarmee het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt geconfronteerd, **vraagt Brupartners om:**

- **Een dialoog aan te gaan met alle betrokken actoren teneinde de mogelijkheid te onderzoeken om de nodige begrotingslijnen in te voeren voor de financiering van de non-profitondernemingen, met inachtneming van het noodzakelijk evenwicht met de actoren uit de profitsector en, meer bepaald, de ZKO's en KMO's die eveneens de gevolgen van deze tariefverhoging zullen ondervinden.**

2.2 Human resources

Brupartners merkt op dat Brugel een externe audit aanbeveelt met betrekking tot de personeelskosten van Vivaqua. Welnu, hij vraagt zich af of het wel gepast is dat een regulator een audit aanbeveelt met betrekking tot het personeel van een operator, en acht het noodzakelijk om ervoor te zorgen dat Vivaqua over menselijke middelen beschikt om haar taken naar behoren uit te voeren, en al zeker in een context waarin deze taken naar alle verwachting zullen toenemen.

2.3 Gemengde gebouwen

Brupartners stelt voor om de invoering van een nieuw gemengd tarief te onderzoeken voor de categorie van gemengde gebouwen met een collectieve meter, waarbij het bedrag tussen het huishoudelijke tarief en het niet-huishoudelijke tarief ligt.

*

* *